

ŠALIES GYVENTOJŲ NUOMONĖS TYRIMAS DĖL NAUDOJIMOSI LIGŲ PREVENCIJOS PROGRAMOMIS

užsakovas

vykdytojas

spinter research

A hand holding a glowing lightbulb next to a chalk-drawn magnifying glass on a chalkboard. The magnifying glass is drawn with white chalk, showing a circular lens and a handle. Inside the lens, there is a simple drawing of a leaf. The hand is holding the lightbulb, which is illuminated from within, casting a soft glow. The background is a dark green chalkboard with some faint, illegible chalk markings.

METODIKA

TYRIMO METODIKA

LAIKAS

2026 02 19 – 27

TIKSLAS

Išsiaiškinti, kaip aktyviai gyventojai naudojami ligų prevencijos programomis, o jei nesinaudoja arba naudojami retai, tai dėl kokių priežasčių, ir kas juos paskatintų naudotis programomis.

TIKSLINĖ GRUPĖ

Šalies gyventojai nuo 18 iki 75 metų amžiaus.

APKLAUSOS METODAS

Kombinuotas metodas: CATI (*Computer Assisted Telephone Interview*) ir CAWI (*Computer Assisted WEB Interview*).

IMTIS

Tyrimo metu buvo apklausta 1017 respondentų.

ATRANKA

Tyrime naudotas kvotinės atrankos metodas.

LOKACIJA

Visa šalies teritorija.

DUOMENŲ ANALIZĖ

Analizė atlikta SPSS/PC programine įranga. Ataskaitoje pateikiami bendrieji atsakymų pasiskirstymai (procentai), ir pasiskirstymai pagal socialines-demografines charakteristikas (Žr. Priedus).

STATISTINĖ PAKLAIDA

Atrankiniuose kiekybiniuose tyrimuose visada išlieka statistinės paklaidos tikimybė, į kurią būtina atsižvelgti interpretuojant duomenis.

Pvz.: jeigu apklausę 1000 respondentų gavome, jog 33,9 proc. apklaustųjų atsakė X, tai yra 95 proc. tikimybė, kad tikroji reikšmė yra tarp 31,1 proc. ir 36,7 proc.

Jeigu apklausę 500 respondentų gavome, jog 33,9 proc. apklaustųjų atsakė X, tai yra 95 proc. tikimybė, kad tikroji reikšmė yra tarp 29,9 proc. ir 37,9 proc.

Įverčio tikslumas mažėja, mažėjant analizuojamų atsakymų skaičiui.

Toliau pateikiama lentelė padedanti įvertinti statistinę paklaidą.

%=	3/97	5/95	10/90	15/85	20/80	25/75	30/70	40/60	50/50
N=									
10	10,6	13,5	18,6	22,1	24,8	26,8	28,4	30,4	31,0
30	6,1	7,8	10,7	12,8	14,3	15,5	16,4	17,5	17,9
50	4,7	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,6	13,9
75	3,9	4,9	6,8	8,1	9,1	9,8	10,4	11,1	11,3
100	3,3	4,3	5,9	7,0	7,8	8,5	9,0	9,6	9,8
150	2,7	3,5	4,8	5,7	6,4	6,9	7,3	7,8	8,0
200	2,4	3,0	4,2	4,9	5,5	6,0	6,4	6,8	6,9
300	1,9	2,5	3,4	4,0	4,5	4,9	5,2	5,5	5,7
400	1,7	2,1	2,9	3,5	3,9	4,2	4,5	4,8	4,9
500	1,5	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,3	4,4
600	1,4	1,7	2,4	2,9	3,2	3,5	3,7	3,9	4,0
700	1,3	1,6	2,2	2,6	3,0	3,2	3,4	3,6	3,7
800	1,2	1,5	2,1	2,5	2,8	3,0	3,2	3,4	3,5
1000	1,1	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,1

SOCIALINĖS-DEMOGRAFINĖS CHARAKTERISTIKOS

LYTIS (%)

Vyras	47
Moteris	53

AMŽIUS (%)

18-25 m.	9
26-35 m.	18
36-45 m.	21
46-55 m.	21
56 m. ir daugiau	31

IŠSIMOKSLINIMAS (%)

Aukštasis / neb. aukštasis	39
Aukštesnysis / vidurinis / spec. vidurinis	57
Nebaigtas vidurinis	4

PAGRINDINIS UŽSIĖMIMAS (%)

Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas (-ė)	6
Specialistas (-ė), tarnautojas (-a)	35
Darbininkas (-ė), techninis darbuotojas (-a)	26
Smulkus verslininkas (-ė)	4
Ūkininkas (-ė)	1
Bedarbis (-ė)	6
Pensininkas (-ė)	15
Studentas (-ė), moksleivis (-ė)	3
Užimtas namų ūkyje ir neieškau darbo	3

PAJAMOS NAMŲ ŪKIO NARIUI PER MĖN. (%)

Iki 500 Eur	14
501-700 Eur	22
701-1000 Eur	29
1001-1500 Eur	25
Daugiau nei 1500 Eur	11

ŠEIMINĖ PADĖTIS (%)

Nevedęs / netekėjusi	27
Vedęs / ištekėjusi, gyvena neregistruotoje santuokoje	60
Kita	13

GYVENAMOJI VIETA (%)

Vilnius	21
Kiti didieji miestai	25
Kitas miestas, rajono centras	26
Kaimo vietovė	28

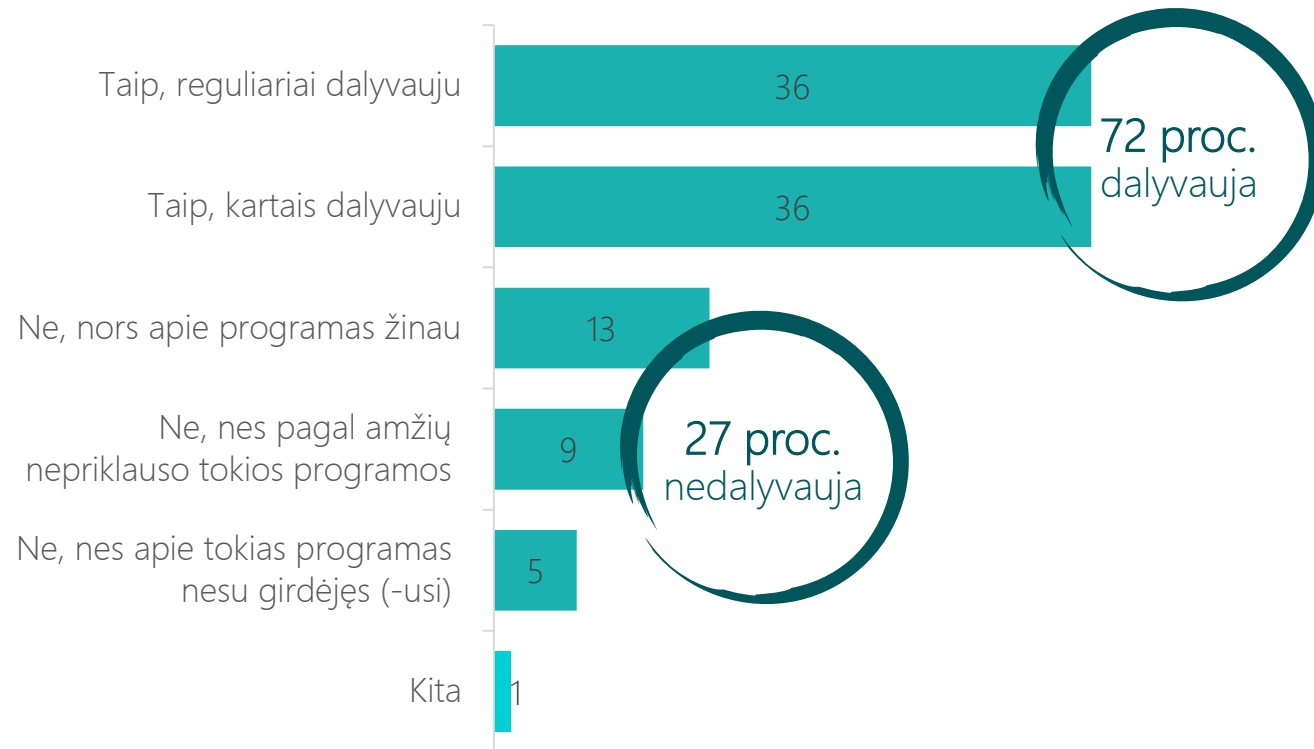
REZULTATAI

TIKRINIMASIS PAGAL LIGŲ PREVENCIJOS PROGRAMAS (PROC.)

Ar Jūs reguliariai tikrinatės pagal ligų prevencijos programas?

N=1017

Savo sveikatą pagal ligų prevencijos programas reguliariai tikrinasi moterys, o tai, kad tik kartais dalyvauja jose, dažniau nurodo vyrai. Dalyvaujantys programose dažniau nurodo 46 metų ir vyresni, aukštesnio išsimokslinimo asmenys.

Reguliariai besitikrinantys dažniau teigia didžiųjų miestų gyventojai, o tik kartais dalyvaujantys programose – dažniau kitų miestų ir rajonų centrų bei kaimo vietovių gyventojai.

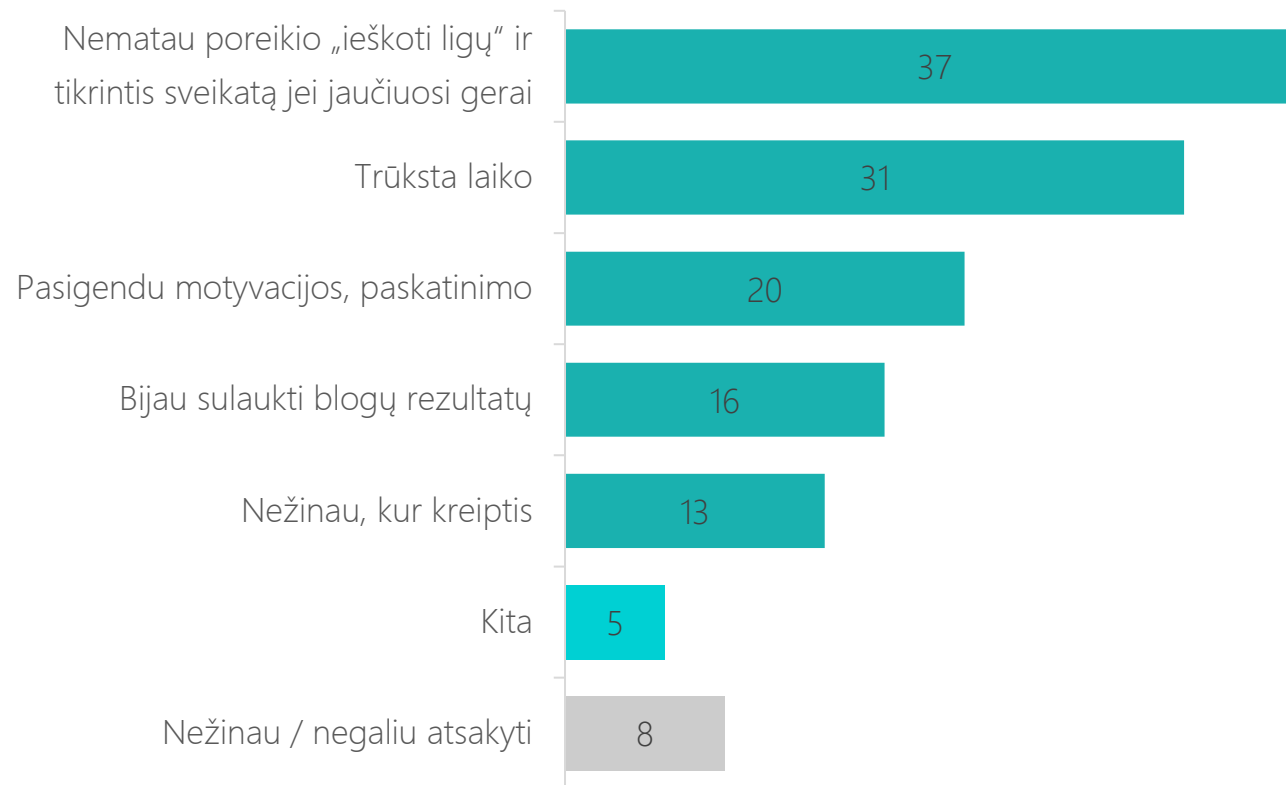
Nedalyvaujantys programose, nors apie jas žino, dažniau minėjo žemesnio išsilavinimo asmenys ir respondentai, kurie yra nevedę / netekėjusios.

NEDALYVAVIMO ARBA NEREGULIARAUS DALYVAVIMO LIGŲ PREVENCIJOS PROGRAMOSE PRIEŽASTYS (PROC.)

Dėl kokių priežasčių nesitikrinate arba tikrinatės nereguliariai?

N=504*

*nedalyvaujantys programose, nors apie jas žino, ir dalyvaujantys nereguliariai

Tai, kad nemato poreikio „ieškoti ligų“ dažniau teigia 18-25 metų ir vyresni nei 56 metų respondentai, kitų miestų ir rajonų centrų bei kaimo vietovių gyventojai.

Motyvacijos, paskatinimo dažniau pasigenda vyrai.

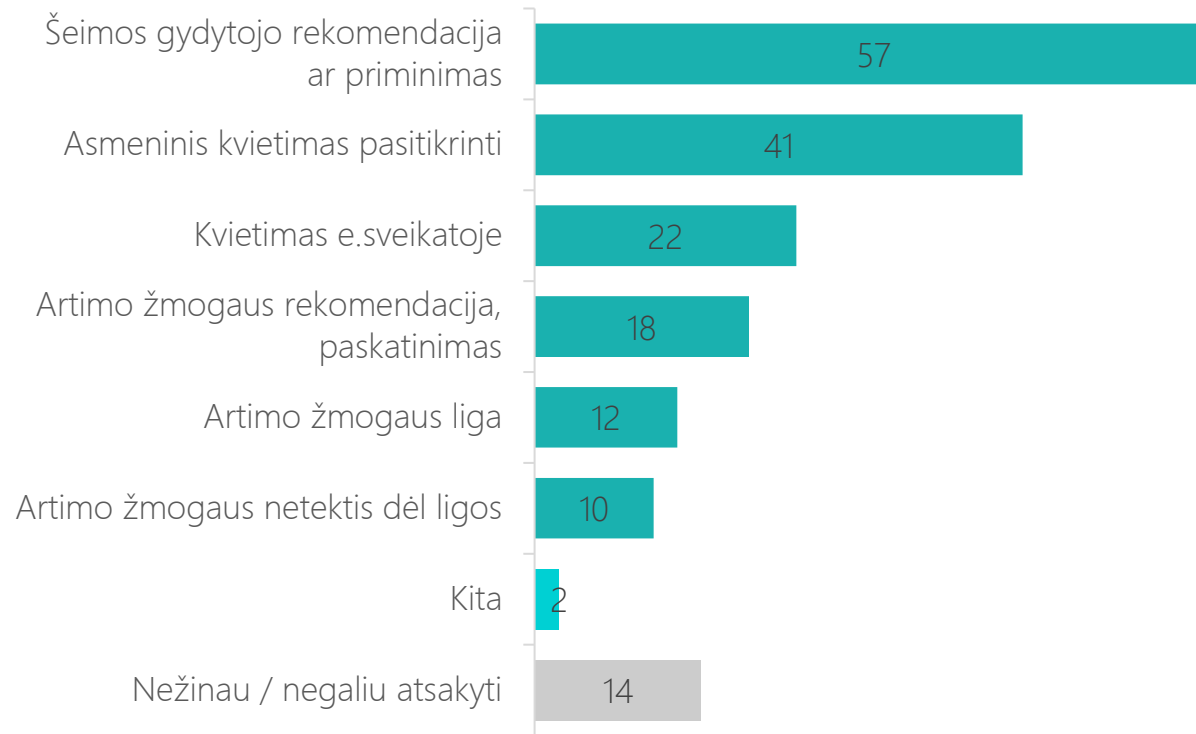
*Galimi keli atsakymai; suma viršija 100 proc.

MOTYVAI, KURIE SKATINTŲ PASITIKRINTI PAGAL LIGŲ PREVENCIJOS PROGRAMAS (PROC.)

Kurie iš žemiau išvardintų dalykų Jus labiausia motyvuotų pasitikrinti pagal ligų prevencijos programas?

N=553*

* nedalyvaujantys programose (išskyrus tuos, kam nepriklauso pagal amžių) ir dalyvaujantys nereguliariai

Šeimos gydytojo rekomendaciją ar priminimą, kaip motyvą dažniau nurodė vyrai.

Asmeninis kvietimas pasitikrinti svarbesnis aukštesnio išsilavinimo asmenims.

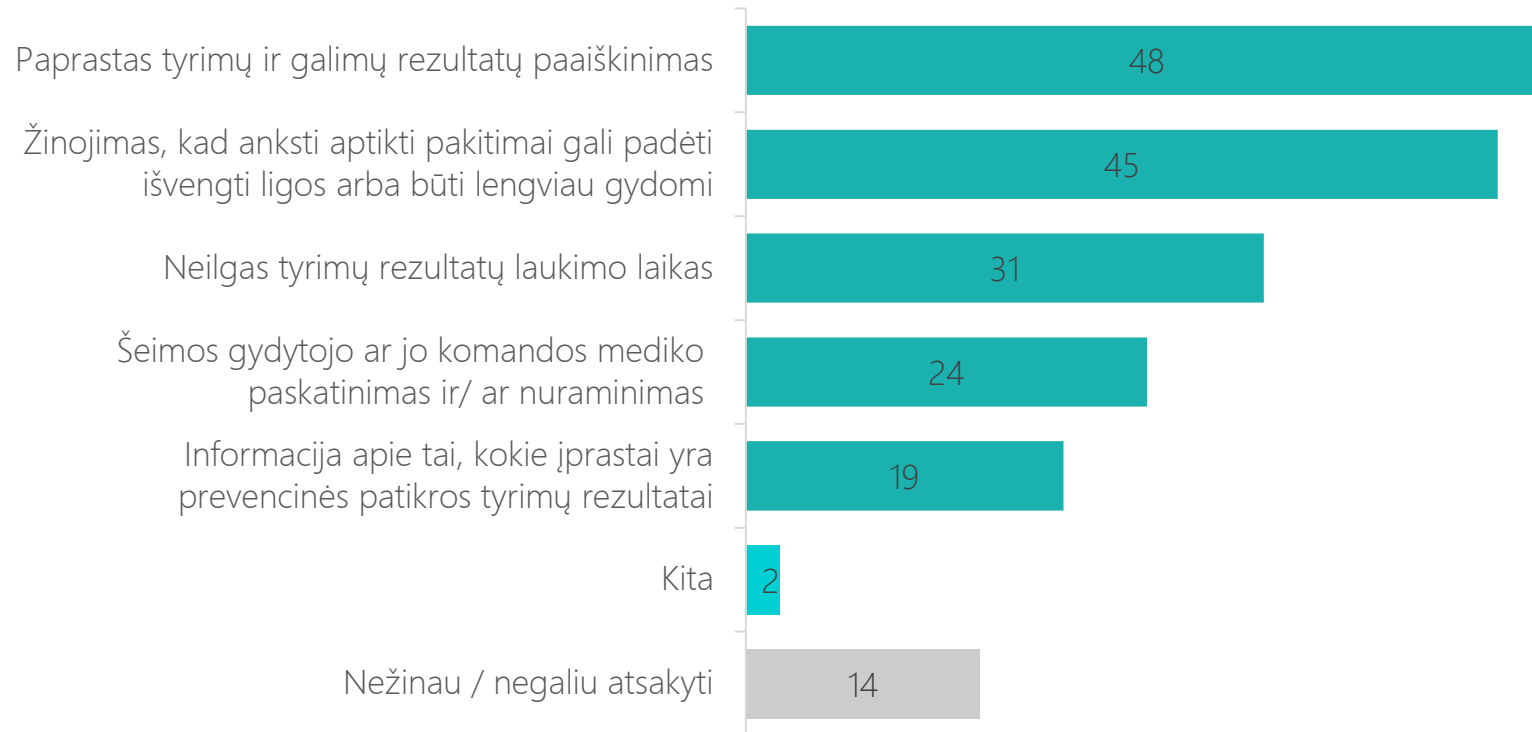
*Galimi keli atsakymai; suma viršija 100 proc.

APLINKYBĖS, KURIOS PATIKROS METU PADĖTŲ JAUSTIS RAMIAU (PROC.)

Kas patikros metus Jums padėtų jaustis ramiau ir užtikrinčiau?

N=553*

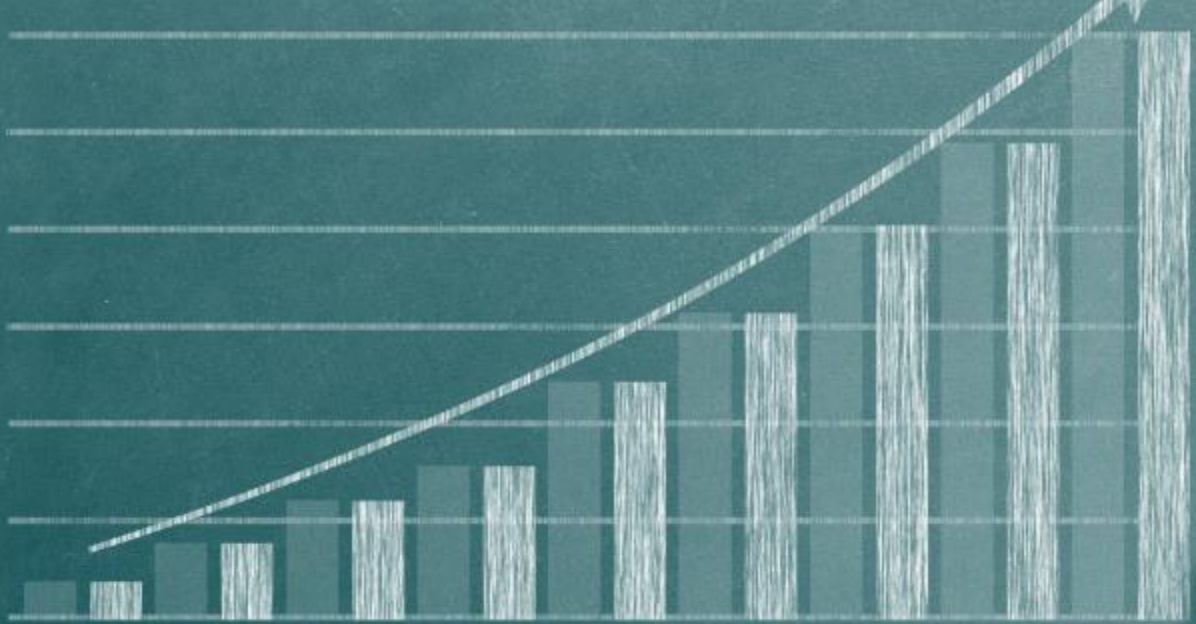
* nedalyvaujantys programose (išskyrus tuos, kam nepriklauso pagal amžių) ir dalyvaujantys nereguliariai

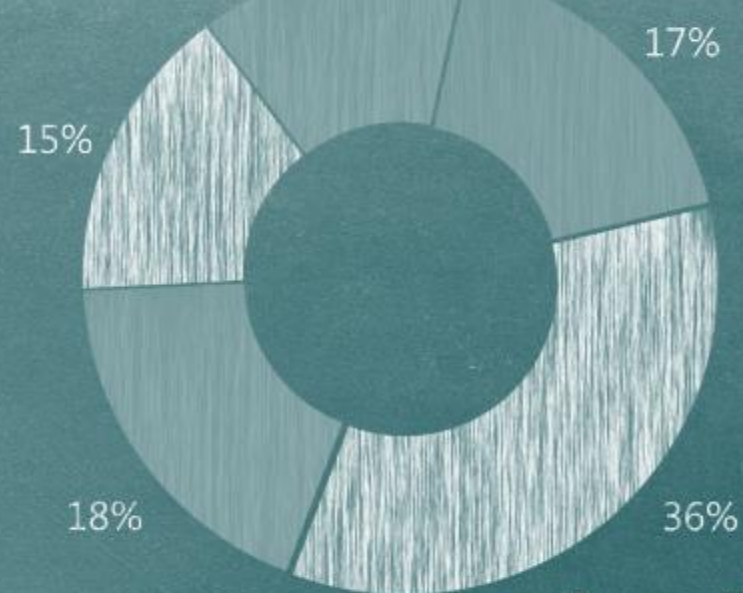
Visas tris „populiariausias“ aplinkybes dažniau nurodė aukštesnio išsimokslinimo respondentai.

Šeimos gydytojo ar jo komandos mediko paskatinimas ir/ ar nuraminimas yra svarbiausi 56 metų ir vyresniems bei 18-25 metų amžiaus asmenims.

*Galimi keli atsakymai; suma viršija 100 proc.

100
80
60
40
20
10

17%

32%

51%

APIBENDRINIMAS

APIBENDRINIMAS

- Pagal ligų prevencijos programas savo sveikatą reguliariai tikrinasi 36 proc. Lietuvos gyventojų, dar 36 proc. prevencijos programose dalyvauja tik kartais. 13 proc. gyventojų prevencijos programose nedalyvauja, nors apie jas žino, o 5 proc. – nes apie tokias programas nėra girdėję. Dar 9 proc. nedalyvauja, nes jiems nepriklauso pagal amžių.
- Prevencijos programose nedalyvaujantys, nors apie jas žino, ir nereguliariai besitikrinantys asmenys, dažniausiai nurodė tokias nedalyvavimo / nereguliarus dalyvavimo priežastis: 37 proc. nemato poreikio „ieškoti ligų“ ir tikrintis sveikatą, jei jaučiasi gerai, 31 proc. – kad jiems trūksta laiko. Dar 20 proc. respondentų pasigenda motyvacijos, paskatinimo, 16 proc. bijo sulaukti blogų rezultatų, 13 proc. nežino, kur kreiptis.
- Stipriausi motyvai, kurie skatintų pasitikrinti pagal ligų prevencijos programas asmenys, įprastai nedalyvaujančius programose (išskyrus tuos, kam nepriklauso pagal amžių) bei dalyvaujančius nereguliariai, yra šeimos gydytojo rekomendacija ar priminimas (57 proc.) ir asmeninis kvietimas pasitikrinti (41 proc.). Taip pat respondentai nurodė ir šiuos jiems svarbius motyvus: kvietimas e.sveikatoje (22 proc.), artimo žmogaus rekomendacija, paskatinimas (18 proc.), artimo žmogaus liga (12 proc.) bei artimo žmogaus netektis dėl ligos (10 proc.).
- Asmenys, įprastai nedalyvaujantys programose (išskyrus tuos, kam nepriklauso pagal amžių) bei dalyvaujantys nereguliariai, kaip svarbiausias aplinkybes, kurios patikros metu padėtų jaustis ramiau, išskyrė paprastą tyrimų ir galimų rezultatų paaiškinimą (48 proc.) ir žinojimą, kad anksti aptikti pakitimai gali padėti išvengti ligos arba būti lengviau gydomi (45 proc.). Svarbus ir neilgas tyrimų rezultatų laukimo laikas (31 proc.) bei šeimos gydytojo ar jo komandos mediko paskatinimas ir/ ar nuraminimas (24 proc.).

Kontaktinė informacija

UAB Spinter tyrimai
info@spinter.lt
vaida@spinter.lt

tel. +370 63720595

